

Pojem "mýtus" - chápaný ve smyslu falešných, iluzorních představ -je používán i v následující disertační práci, jež si klade za cíl zdokumentovat a analyzovat problematiku genese, vývoje a funkce mýtu, s nímž je česká veřejnost již více než dvě staletí konfrontována, mýtu spojeného s osobností českého jezuitského misionáře, P. Antonína Koniáše. Smyslem této práce přitom není shora uvedený mýtus bořit, ale jen vykládat.

Koniášovský mýtus je jen jedním z mnoha mýtů a stereotypů, vytvořených českou společností v období novověku a je třeba ho vnímat jako jejich součást. Tento mýtus, podobně jako mnohé další, procházel během své existence řadou proměn a svou roli sehrál i v rámci aktivit, souvisejících s národně - emancipačním hnutím. V souvislosti s tím budeme sledovat, jak byl P. Koniáš českou společností v různých etapách jejího vývoje vnímán. Výslovně zde hovořím o "české společnosti", protože veškeré mé dosavadní výzkumy nasvědčují tomu, že do širšího povědomí českých Němců tento misionář nevstoupil, ač sám německy kázal i psal a rovněž tak nejstarší zmínky o něm jsou vedle latinských pramenů psané právě v německém jazyce.

Zaměření disertační práce odpovídá i její struktura. Uvedená tematika je sledována na pozadí proměn české společnosti od doby baroka po současnost, přičemž hlavní pozornost je soustředěna na ty problémy, které působily na proměnu mentality a mají přímou souvislost se zaměřením disertační práce. Analyticky pojatým kapitolám o mýtu, které tvoří vlastní jádro práce, je předřazena stať o životě a díle P. Antonína Koniáše, jež se opírá o mé vlastní výzkumy, i závěry dalších badatelů.